

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016892178
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1016892178.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ s.r.o., ul. Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko s.r.o., ul. Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava 2, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o zaplatenie náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 12. februára 2015 č.k. 7C 220/2012-147 a uzneseniu zo dňa 5. októbra 2012 č.k. 7C 220/2012-8, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 5. októbra 2012 č.k. 7C 220/2012-8 potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov s odôvodnením, že v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávneným subjekt (veriteľ zo zmluvy o úver č.1233416 navrhol písomným podaním spísaným procedurálny postupom podľa ust. § 38 a nasl. zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nezaplatením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 1233416 dlžníkom: H. S., nar. X.X.XXXX (sp. zn. Ex 7790/2010). Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému Okresnému súdu Bratislava IV a požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci, a to v zákonom ustanovenej dobe. Poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2011 a od 1.6.2010 do 31.5.2011, a na to, že povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti, dodržaná nebola, keď rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30.1.2011 (konanie sa začalo 11.6.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia (omeškanie viac ako 233 dní). Nesprávny úradný postup navrhovateľ charakterizoval nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Majetková škoda vo výške 4.765,07 Eur podľa neho

predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní proti dlžníkov zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, stratu legitímnych očakávaní, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúciu si uplatnil sumu 953,01 Eur .

Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 42 ods. 1 O.s.p., rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Ndc 6/2001 zo dňa 15.4.2011 a na to, že na podanie, ktoré nebolo v lehote doplnené, sa neprihliada. Tiež poukázal na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením I. ÚS 391/2014-10 sťažnosti spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o. spojil na spoločné konanie a sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ÚS SR na jej prerokovanie. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na prerušenie konania, a návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Čo sa týka druhého dôvodu návrhu navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach (zodpovedanie prejudiciálnych otázok v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov sp. zn. 7C 6/2010) mal za to, že tieto nemajú zásadný význam pre rozhodnutie v predmetnom konaní, a preto ani z tohto navrhovateľom označeného dôvodu, konanie neprerušil a návrh na prerušenie konania zamietol.

Vec samú prejednal v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 O.s.p., vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a s obsahom zapožičaného spisu sp. zn. 16Er 2176/2010. Zistil že exekučná vec sa týka povinného: H. S., nar. X.X.XXXX (sp. zn. Ex 7790/2010), bez bližšej špecifikácie súdneho spisu Okresného súdu Bratislava IV. V návrhu na začatie konania nie je uvedená spisová značka súdneho konania, chýbajú dátumy podaní na súd, ktoré majú význam pre právne posúdenie veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody, pričom navrhovateľ nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu exekučného konania. Lustráciou podľa osoby povinnej H. S., nar. X.X.XXXX (sp. zn. Ex 7790/2010) vyhladal súdny spis viažuci sa na túto osobu povinnú, pričom z obsahu vyhladaného súdneho spisu sp. zn. 16Er 2176/2010 je nesporné, že dňa 15.7.2010 bola Okresnému súdu Bratislava IV doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého zo dňa 15.6.2010 o udelenie poverenia v súlade s ust. § 44 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov vo veci oprávneného: POHOTOVOST' s.r.o., proti povinnému: H. S., nar. X.X.XXXX (sp. zn. Ex 7790/2010), pre vymoženie 1.090 Eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, sp. zn. SR 00663/10, zo dňa 9.3.2010. Súd uznesením č.k 16Er 176/2010-17, EX 7790/10 zo dňa 21.10.2010, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, s poukazom na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, že výška zmenkového úroku 91,25% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie uvedeného úroku je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom vzhľadom na osobu povinného, ktorý je fyzickou osobou, a ktorému nebol úver poskytnutý za účelom dosiahnutia zisku, vzhľadom na skutočnosť, že samotná istina, z ktorej sa zmenkový úrok počíta predstavuje pre bežného občana vysokú sumu. Oprávnený je obchodnou spoločnosťou, ktorá konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, a to aj s poukazom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Poukázal na to, že už aj samotná zmenka, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, bola vzhľadom na uvedený zmenkový úrok 0,25% denne (91,25% ročne) v rozpore s dobrými mravmi, na čo mal rozhodcovský súd pri vydávaní exekučného titulu jednoznačne prihliadnuť, avšak touto skutočnosťou sa vôbec nezaoberal. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia odvolanie podané bolo, ale Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 20CoE 110/2011-44 zo dňa 26.1.2012 odvolacie konanie zastavil.

Súd prvého stupňa vychádzal z čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2, 3, 4, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR zák. č. 460/1992 Z.z., § 36 ods. 2, § 39 ods. 2, § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov (Exekučného poriadku v tom čase platnom), § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1. § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

S poukazom na opísaný postup súdu v predmetnom exekučnom konaní sp. zn. 16Er 2176/2010, z prehľadu úkonov mal za nesporné, že exekučný súd rozhodol o návrhu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, s ohľadom na procesnú situáciu vzniknutú v predmetnom exekučnom konaní. Ale aj s ohľadom na túto skutočnosť konštatoval, že toto plynutie času nie je preukázaním nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v existencii prieťahov. Ak by aj k prieťahom v označenom konaní došlo, nemusí sa podľa neho vždy jednať o porušenie práva na primeranú dĺžku konania, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie trvania konania spravidla očakávať (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Uviedol, že navrhovateľ počas súdneho konania nepredložil súdu dôkaz o tom, že by využil účinný prostriedok nápravy podľa ust. § 3 ods. 7 v spojení s ust. § 62 a nasl. zák. č. 757/2007 Z.z. o súdoch v platnom znení a nezanedbať svoju všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka (sp. zn. I. ÚS 16/02).

Vzhľadom na povahu navrhovateľom opísaného úkonu t.j. návrhu na poverenie súdneho exekútora, ako aj Exekučným poriadkom stanovenú lehotu, v ktorej mal exekučný súd rozhodnúť, preukázaná nečinnosť navrhovateľa a nevyhnutnosť súdu vo veci vykonať pred ako aj súčasne s rozhodnutím o návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi aj iné procesné úkony, nepovažoval za nerozhodnutie o predmetnom návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v lehote ustanovenej zákonom za zbytočné prieťahy, t.j. za nesprávny úradný postup. Mal za to, že ak by aj k prieťahom v konaní došlo, nemusí sa vždy jednať o porušenie práva na primeranú dĺžku konania, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie trvania konania spravidla očakávať (rozsudok NS ČR zo dňa 23.3.2011 sp. zn. 30Cdo 1613/2009 (C 9548)). Zákon č.514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, zavádza zodpovednosť za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

V danom prípade skúmal, či sú splnené predpoklady zodpovednosti štátu za vznik navrhovateľom označenej majetkovej resp. nemajetkovej škody, Vyslovil, že nakoľko navrhovateľ nepredložil listinné dôkazy (t.j. neuniesol dôkazné bremeno), nemohol vychádzať ani z výsledkov vybavenia súdom predpokladanej sťažnosti navrhovateľa na prieťahy v predmetnom exekučnom konaní, ani zo žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, ani z iného z právoplatného rozhodnutia vydaného či už v disciplinárnom konaní, alebo z rozhodnutia, ktorým by bolo rozhodnuté, že by bolo v danom prípade porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Dôkazmi navrhovateľ podľa neho nepreukázal vznik ani materiálnej škody pri každej ním v návrhu označenej individuálnej pohľadávke, ani jej výšku (ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov), navrhovateľ uviedol vymáhanú sumu s príslušenstvom. Čo sa týka uplatnenej nemajetkovej ujmy navrhovateľ ako osoba poškodená nepredložil dôkazy o jeho doterajšej práci ako spoločnosti, o prostredí, v ktorom pracoval a o komunikácii s osobou povinnou v predchádzajúcom období, ani dôkazy o závažnosti ním označenej ujmy, a závažnosti následkov, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti k postupom súdu v exekučnom konaní. Dospel k záveru, že navrhovateľ nesplnil zákonom č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, predpokladané podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu t.j. nepredložil súdu dôkazy, či už nezákonné rozhodnutie resp. dôkazy o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, nepreukázal vznik ním opísanej škody, a nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Nakoľko navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno a svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi dôkazmi, t.j. nepreukázal vznik škody (nepreukázal, nešpecifikoval či sa jedná o skutočnú škodu alebo o ušlý zisk), nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy (t.j. že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom), nepreukázal ani príčinnú súvislosť (pri nepreukázaní existencie škody a nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, absentuje aj príčinná súvislosť), ako jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, pričom bol preukázaný pasívny prístup navrhovateľa k veci nielen v exekučnom konaní, ale aj v súdnom konaní sp. zn. 7C 223/2012, návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol (povinnosť štátu k náhrade škody spôsobenej výkonom verejnej moci nevyplýva automaticky, ale je daná iba pri splnení podmienok zodpovednosti stanovených predmetným zákonom). Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, úspešnému v konaní, nepriznal náhradu trov konania s odôvodnením, že si ich náhradu neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie dôvodiac tým, že v konaní došlo k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, vo veci rozhodoval

vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, keď nevykonan navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doposiaľ neboli uplatnené. Vytýkal súdu prvého stupňa, že vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 O.s.p .

Vytýkal súdu prvého stupňa, že prejednal vec v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 O.s.p., pričom v návrhu poukázal na to, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie veci, je potrebné z konania vylúčiť. Mal za to, že okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, podľa neho nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Považoval pritom názor krajského súdu vo veci nestrannosti za v rozpore s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva a poukázal na to, že podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo podľa neho do úvahy ani z dôvodu, že súd prvého stupňa v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie a proti tomuto rozhodnutiu podáva odvolanie. Vydanie meritórneho rozhodnutia pred právoplatným rozhodnutím o o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, považoval za porušenie jeho práva na súdnu ochranu a odňatie mu možnosti konať pred súdom. Mal za to, že súd prvého stupňa sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu a bez oboznámenia sa s obsahom ním predloženej ústavnej sťažnosti nesprávne aplikoval ust. § 101 ods. 2 O.s.p. vo veci meritórne rozhodol. Namietal, že nemal možnosť sa vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal a uviedol aj v odôvodnení rozhodnutia, nemal možnosť vyjadriť sa tiež k dôkazom, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Bol toho názoru, že tak došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Uviedol tiež, že súd prvého stupňa sa dopustil aj viacerých omylov, keď konštatoval, ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení uvedené časové úseky tomu nenasvedčujú. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Mal za to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a bolo porušené jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Keďže vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu, nemal z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný pôvod listín, ktorými súd prvého stupňa vykonal dokazovanie a či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Uviedol, že ak odporca nereagoval na výzvu súdu , aby predložil písomné vyjadrenie k jeho návrhu, mal súd prvého stupňa v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p, rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Vytýkal súdu prvého stupňa, že odignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode vzniknutej z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje a v tejto časti považoval rozhodnutie za nepreskúmateľné. pre nedostatok dôvodov. Uviedol, že chcel v konaní na pojednávaní predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vykonanie zabezpečil, avšak súd prvého stupňa dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, nepoučil ho podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor na vrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy, súd prvého stupňa nevykonan dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k prerušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako ak práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Napadnuté rozhodnutie považoval za rozporné, keď napriek tomu, že súd prvého stupňa zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Odporca odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvého stupňa neporušil ani právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvého stupňa ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu (§ 120 ods. 1 O.s.p.). K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ s poukazom na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. namietal, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľa resp. jeho právneho zástupcu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keď na tento postup boli splnené podmienky. Predmetné ustanovenie predpokladá pre prejednanie veci v neprítomnosti účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie, a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Odvolací súd zo spisu zistil, že súd prvého stupňa vo veci stanovil termín pojednávania na deň 20.11.2014, na ktoré bolo predvolanie spolu o procesných právach, vrátane ust. § 120 ods. 4 O.s.p. doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa dňa 27.10.2014 a odporcovi 27.10.2014 a títo sa na pojednávanie nedostavili a bolo odročené na deň 12.2.2015, na ktoré sa tiež účastníci nedostavili. Navrhovateľ doručil dňa 14.11.2014 súdu prvého stupňa emailovým podaním návrh na zrušenie nariadeného pojednávania na deň 20.11.2014 spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom bolo rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a na nestranný súd a opätovne emailovým podaním žiadal o zrušenie pojednávania na deň 12.2.2015 spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti. Odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Z jeho návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľ síce mohol požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na ním uvedený dôvod pre zrušenie pojednávania nie je možné tento dôvod vyhodnotiť ako dôležitý, keďže o nestrannosti súdu už v predmetnom konaní bolo rozhodnuté. uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. októbra 2012 č.k. 9NcC 201/2012-15 o námietke zaujatosti, vznesenej navrhovateľom, a to tak, že sudcov Okresného súdu Bratislava IV nevyľúčil z pojednávania a rozhodovania tejto veci. Nie je preto dôvodná ani námietka navrhovateľa v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca. Keďže ústavná sťažnosť navrhovateľa proti predmetnému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave č.k. 9NcC 201/2012 z 22. októbra 2012 bola už v čase podania návrhu navrhovateľa na prerušenie konania, a teda aj v čase rozhodovania súdu prvého stupňa Ústavným súdom Slovenskej republiky odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na jej prerokovanie a rozhodnutie uznesením II. ÚS 416/2013-9 zo dňa 19. júna 2013 rozhodol súd prvého stupňa tiež správne, ak návrh navrhovateľa na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti zamietol, nakoľko na prerušenie konania nebol dôvod. Navyše, vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ mal pred podaním predmetného návrhu na prerušenie konania vedomosť, že ním uvádzaný dôvod na prerušenie konania neexistuje, a teda nemôže obstať, považoval odvolací súd jeho návrh za obštrukčný. Právny zástupca navrhovateľa sa na pojednávanie, hoci bol riadne a včas predvolaný, nedostavil, o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu nepožiadala, a svoju neprítomnosť na ňom neospravedlnil.

V predmetnej veci, ako už bolo uvedené vyššie, Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť navrhovateľa odmietol, z čoho vyplýva, že v čase doručenia predvolania na pojednávanie právnomu zástupcovi navrhovateľa, a v čase, kedy súd prvého stupňa vo veci rozhodol, bolo už o nej rozhodnuté. Prípadný dôvod na odročenie pojednávania ako aj na prerušenie konania preto nebol daný, keďže už v čase doručenia predvolania na nariadené pojednávanie a v čase podania návrhu na prerušenie konania bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa zrejmé, že jeho ústavná sťažnosť bola odmietnutá. Vzhľadom na to súd prvého stupňa nepochybil, keď dňa 12.2.2015 pojednával a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa (§ 101 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Odvolačný súd dospel tiež k záveru, že ani právo navrhovateľa na kontradiktórne konanie nebolo porušené. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Táto podmienka vykonania pojednávania bola splnená. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. V danej veci boli nariadené pojednávania, pričom právny zástupca navrhovateľa bol na pojednávanie riadne predvolaný, no bez ospravedlnenia sa nedostavil. Zároveň s predvolaním mu bolo doručené aj vyjadrenie odporcu k žalovanému nároku, na ktoré nereagoval žiadnym písomným podaním. Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazeráť do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní súd prvého stupňa oboznámil s obsahom spisu a pokiaľ teda na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto jeho postupom nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definíčných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. K právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá aj povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal, a ktorý môže aj obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Tento postup bol zo strany súdu prvého stupňa postupom podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 123 O.s.p. dodržaný. Súd prvého stupňa dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania.

Dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zo strany súdu prvého stupňa je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámený a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní, ktorý bol súdom prvého stupňa dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ súd prvého stupňa v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru Ústavného súdu SR a ESLP. Jeho postupom nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá Ústavný súd SR a ESLP.

Navrhovateľ uviedol, že si nechal vypracovať znalecký posudok ohľadom výšky škody, a že súd prvého stupňa mu nedal priestor predložiť tento dôkaz v konaní, keďže bez splnenia podmienok konal a rozhodol postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. V tomto smere odvolací súd (okrem vyššie uvedeného, teda že súd prvého stupňa správne postupoval v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.) uvádza, že súd prvého stupňa nebol povinný dopĺňať dokazovanie znaleckým posudkom vypracovaným na požiadanie navrhovateľa, pretože ho navrhovateľ do spisu nezaložil, a v zmysle § 101 ods. 2 druhá veta za bodkočiarkou bol povinný prihliadnúť iba na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Predmetný znalecký posudok, ktorý si údajne navrhovateľ nechal vypracovať, však nepripojil ani k odvolaniu.

Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik ani výšku majetkovej škody. V tomto smere odvolací súd poukazuje na podrobné zdôvodnenie rozsudku súdom prvého stupňa. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že ak navrhovateľ odvodzoval svoj nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch od tvrdenia, že nesprávny úradný postup ovplyvnil jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobil neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať, že navrhovateľ tieto tvrdenia nekonkretizoval a ani nepreukázal. Napriek tomu, že sa súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku zaoberal i nepreukázaním škody a nemajetkovej ujmy, a teda neunesením dôkazného bremena zo strany navrhovateľa, vzhľadom na jeho záver o neexistencii nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, s ktorým sa aj odvolací súd stotožnil, neboli jeho závery v tomto smere pre rozhodnutie vo veci podstatné.

Napokon neobstojí argument navrhovateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu preskúmateľný, pretože obsahuje dôvody, resp. argumentáciu, pre ktoré súd prvého stupňa dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu, rovnako obsahuje ustanovenia právnych prepisov, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav veci a tieto aj správne interpretoval. Súd prvého stupňa teda venoval náležitú pozornosť nielen zisťovaniu rozhodujúcich skutkových okolností, ale aj vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil.

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením zo dňa 5.10.2012 č.k. 7C 220/2012-8 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote troch dní zaplatiť súdny poplatok v sume 66 Eur za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas odvolanie, v ktorom uviedol, že uvedené uznesenie považuje za neopodstatnené, bez právneho významu, nakoľko nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ust. § 15a ods. 1 O.s.p. a spoľatňovanie návrhu je preto bezpredmetné. Poznamenal, že v úvode svojej žaloby iba uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Podľa jeho názoru Okresný súd Čadca mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa ust. § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Uviedol, že vo veci nejde o vhodnosť ale nutnosť, a preto musí byť vec prikázaná inému súdu, aby bolo konanie spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Poukázal na to, že z judikatúry ústavného súdu možno vyvodíť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti, a to z objektívneho pohľadu. Podľa neho, ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a ZoSP, navrhovateľovi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Uviedol, že podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle citovaného ustanovenia navrhovateľ súdne poplatky v konaní neplatí. Žiadal, aby súd bez prieťahov konal podľa ust. § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 12 ods. 3 O.s.p. a otázku prikázania veci inému súdu postúpili príslušnému krajskému súdu na rozhodnutie.

Odvolačný súd prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 12 ods. 1 O.s.p., ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

O prikázaní rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať (§ 12 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p., sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 2 O.s.p., na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p., dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť (§ 15a O.s.p.).

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch účinnom do 30.09.2012 (ďalej len zákon o súdnych poplatkoch), od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, sa oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúciu.

V danom prípade sa navrhovateľ návrhom domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V. Navrhovateľ vo svojom návrhu žiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Bratislava V sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a účastníkom konania. Okresný súd Bratislava V posúdil túto žiadosť ako námietku zaujatosti a vyrubil navrhovateľovi súdny poplatok za vznesenú námietku podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch.

Vychádzajúc z tvrdenia navrhovateľa, že nepodal súdu námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p. a iba uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania, a teda sú zaujatí, je potrebné uviesť, že o prikázaní veci inému súdu v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. sa rozhoduje až vtedy, ak nadriadený súd právoplatne rozhodol, že sudcovia príslušného súdu sú z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení, a príslušný súd nemôže preto konať. Vzhľadom na to, že podľa názoru navrhovateľa sú všetci sudcovia príslušného súdu vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania, okresný súd vec správne právne posúdil ako vznesenie námietky zaujatosti, a teda aj správne vyrubil súdny poplatok.

Pokiaľ ide o argument navrhovateľa, že mu nie je možné uložiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti, nakoľko je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch od platenia poplatkov oslobodené, odvolací súd sa s ním nestotožňuje. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (II. ÚS 124/2011) sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch).

Súd prvého stupňa správne právne vec posúdil ako vznesenie námietky zaujatosti navrhovateľom, a týmto aj správne vyrubil súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti v zmysle sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu o súdnych poplatkoch.

Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. a odporcoví, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.